

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री ता. कागल जि. कोल्हापूर

उपक्रम - “वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा 2024-2025”

अहवाल (Report)

दूधसाखर महाविद्यालयात संपन्न झालेल्या वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रमांतर्गत पुस्तक परीक्षण आणि कथन स्पर्धेत प्रथम क्रमांक पटकावलेल्या विद्यार्थीनीला पारितोषिक देताना प्राचार्य डॉ.संजय पाटील सोबत ग्रंथपाल अतुल नगरकर

दूधसाखर मध्ये वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा उपक्रमाचा समारोप . बिद्री. येथील दूधसाखर महाविद्यालयामध्ये मराठी,हिंदी,इंग्रजी आणि ग्रंथालय विभागाच्या वतीने आयोजित वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा 2025 या उपक्रमाची सांगता झाली. या उपक्रमांतर्गत ग्रंथालयातील उपविभागांची स्वच्छता,ग्रंथ प्रदर्शन,सर्वांसाठी मुक्त वाचन,दुर्मिळ ग्रंथांचे प्रदर्शन,परिसंवाद,लेखक व विद्यार्थी वाचन संवाद,वाचन कौशल्य कार्यशाळा,सामूहिक वाचन ,कथन,ग्रंथ परीक्षण असे विविध कार्यक्रम पार पडले. वाचन संस्कृतीचा प्रचार व प्रसार होण्यासाठी या उपक्रमाचा विद्यार्थ्यांना व सर्व शिक्षक,शिक्षकेतर कर्मचारी यांना खूप फायदा झाला.

ग्रंथ प्रदर्शनाचे उद्घाटन प्राचार्य डॉ.संजय पाटील यांच्या हस्ते झाले. प्रा. डॉ. एस. ए. साळोखे यांनी वाचन कौशल्य कार्यशाळेमध्ये मार्गदर्शन केले. तसेच पुस्तकाचे सामूहिक वाचन उपक्रमांतर्गत विद्यार्थ्यांनी तसेच महाविद्यालयातील प्राध्यापक आणि शिक्षकेतर कर्मचारी यांनी सहभाग नोंदविला. स्थानिक लेखक परिसंवाद व नव साहित्याची ओळख या विषयावर नवलेखक प्राध्यापक डॉ. शिवाजी देसाई यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला. लेखक विद्यार्थी वाचन संवाद उपक्रमांतर्गत स्थानिक नवलेखक श्री. विजय पाटील यांची मुलाखत विद्यार्थ्यांनी घेतली.

पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा यामध्ये विद्यार्थ्यांनी चांगला सहभाग नोंदविला कथन स्पर्धेमध्ये कथाकथन कसे करावे याविषयी प्राचार्य डॉ. संजय पाटील यांनी विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष मिरासदारांच्या व्यंकुची शिकवणी या कथेचे कथन करून दाखविले.

26 जानेवारी 2025 रोजी विजयी स्पर्धकांना प्रशस्तीपत्रक व ग्रंथ भेट देऊन गौरविण्यात आले. या कार्यक्रमाचे स्वागत व प्रास्ताविक ग्रंथपाल अतुल नगरकर यांनी तर आभार प्रा.डॉ.प्रदीप कांबळे यांनी मानले.सूत्रसंचालन प्रा.सुहानी पाटील यांनी व प्रा.संपदा वारके यांनी केले. प्रा.डॉ.वैशाली कांबळे,नॅक समन्वयक डॉ.एस.जी.खानापुरे, जगन्नाथ कांबळे,संग्राम भोईटे यांनी विशेष परिश्रम घेतले.

महाविद्यालयात घेण्यात आलेल्या उपक्रमांचे वेळापत्रक:

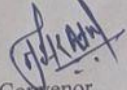
दूधसाखर महाविद्यालय बिंद्री

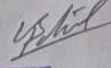
उपक्रम - "वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा"

कार्यक्रमाचे वेळापत्रक

दि. 27/12/2024

अ. नं.	दिनांक	कार्यक्रम स्वरूप	स्थळ आणि वेळ
1	27-28/12/2024	ग्रंथालय स्वछता	ग्रंथालय पूर्ण दिवस
2	30-31/12/2024	ग्रंथ प्रदर्शन	ICT Hall सकाळी 11 ते दुपारी 4
3	01/01/2025 to 15/01/2025	सर्वासाठी मुक्त वाचन प्रवेश (विनाशुल्क प्रवेश)	ग्रंथालय पूर्ण दिवस
4	01/01/2025 to 15/01/2025	दुर्मिळ ग्रंथांचे प्रदर्शन	ICT Hall सकाळी 11 ते दुपारी 4
5	01/01/2025	वाचन कौशल्य कार्यशाळा व पुस्तकाचे सामूहिक वाचन	ICT Hall सकाळी 11 ते 12
6	02/01/2025	स्थानिक लेखक परिसंवाद व नावसाहित्याची ओळख (स्थानिक लेखक- डॉ. शिवाजी देसाई)	ICT Hall सकाळी 11 ते 12
7	03-07/01/2025	लेखक-विद्यार्थी वाचन संवाद (दिनांक 06/01/2024 सोमवार, स्थानिक नवलेखक- श्री. शशी विजय दरेकर) पार्टील)	ICT Hall सकाळी 11 ते 12
8	16/01/2025	पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा	ICT Hall सकाळी 11 ते 12
9	26/01/2025	प्रोत्साहनपर बक्षीस वितरण (प्रशस्ती पत्र व ग्रंथ भेट)	ध्वजवंदन झालेनंतर मा. प्राचार्य यांच्या हस्ते.....सकाळी 8 वाजता

 Convenor
 (ग्रंथपाल - अतुल नगरकर)

 I/C प्राचार्य
 दूधसाखर महाविद्यालय
 बिंद्री (मौनीनगर),
 ना कागल जि कोल्हापूर

दिनांक - 26 जानेवारी 2025

**पुस्तक परीक्षण आणि कथन स्पर्धा विजे त्यांना प्रशस्तिपत्र व पुस्तक भेट देऊन
गौरविण्यात आले.**

पुस्तक परीक्षण - प्रथम क्रमांक - स्नेहल युवराज पवार - B.Sc. 1

(मोबाइल नंबर - 9699647274)

॥ विद्या परम् श्रेष्ठम् ॥
श्री. दूधसाखर शिक्षण प्रसारक मंडळ संचालित

दूधसाखर महाविद्यालय, बिंद्री

ता.कागल, जि.कोल्हापूर ४१६२०८

'B' Grade Reaccredited by NAAC (CGPA 2.19)

प्रमाणपत्र

श्री/कु. स्नेहल चुनराज गोवार हो । ही गुरुवार दि.१६/०९/२०२५ रोजी दूधसाखर महाविद्यालय, बांधालय विधानामार्फत आयोजित केलेल्या "वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा" या कार्यक्रमांतर्गत पुस्तक परीक्षणा स्पर्धा । कक्षीत स्पर्धेमध्ये आपण सहभाग नोंदवून प्रथम क्रमांक मिळविला. याबद्दल हे प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

प्रा.अतुल तनावकर
सहस्रवचक,

डॉ. एस्.जी. खानापुरे
सहस्रवचक, अंतर्गत हजी कक्ष

प्रा. (डॉ.) संजय पाटील
प्राचार्य

पुस्तक परीक्षण - द्वितीय क्रमांक - गौरी रंगराव सुतार - B.Sc. 1 (मोबाइल नंबर - 7385897327)

पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा - तृतीय क्रमांक - समृद्धी रघुनाथ परीट - B.Sc. 1 (मोबाइल नंबर - 9022778365)

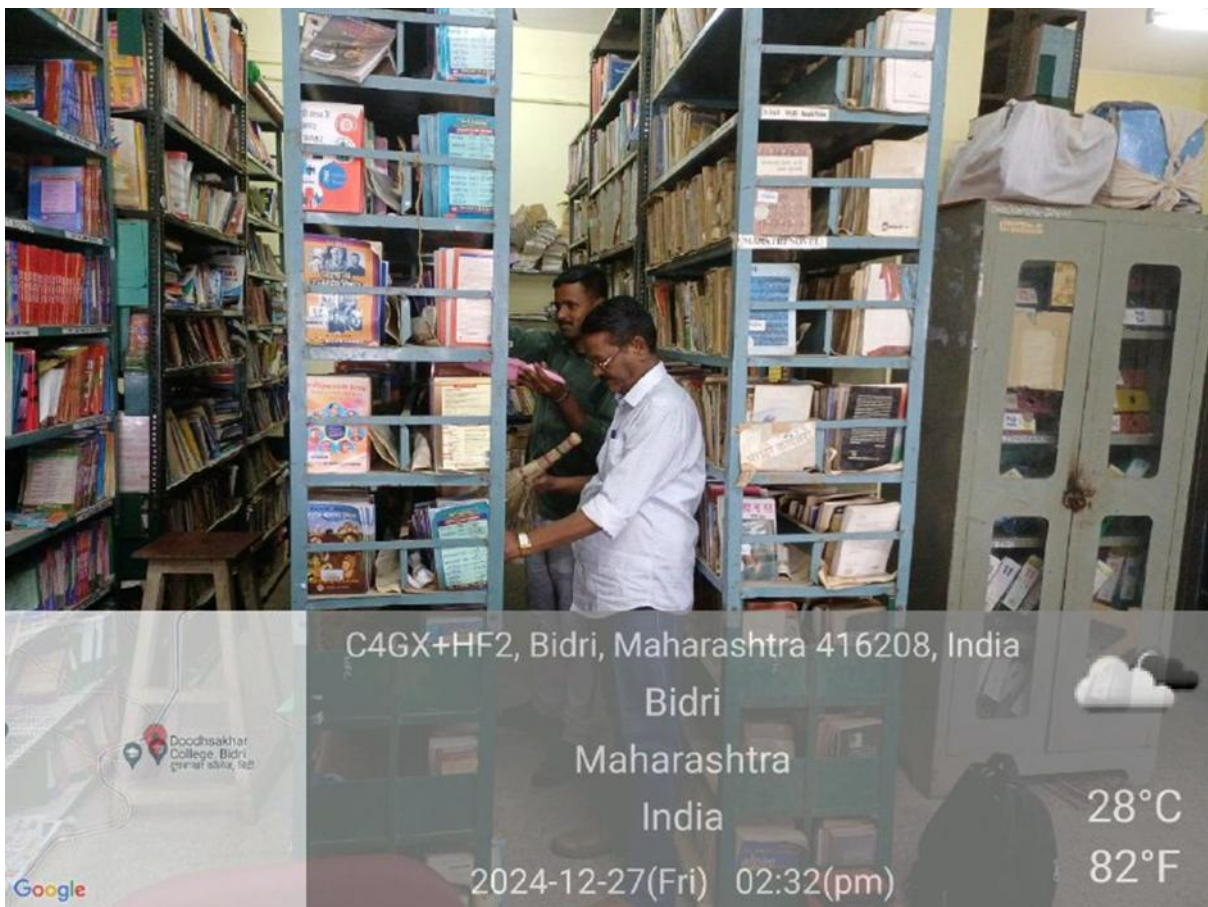
कथन स्पर्धा - प्रथम क्रमांक - रेहाना कलंदर मुल्लाणी - B.A. - 2

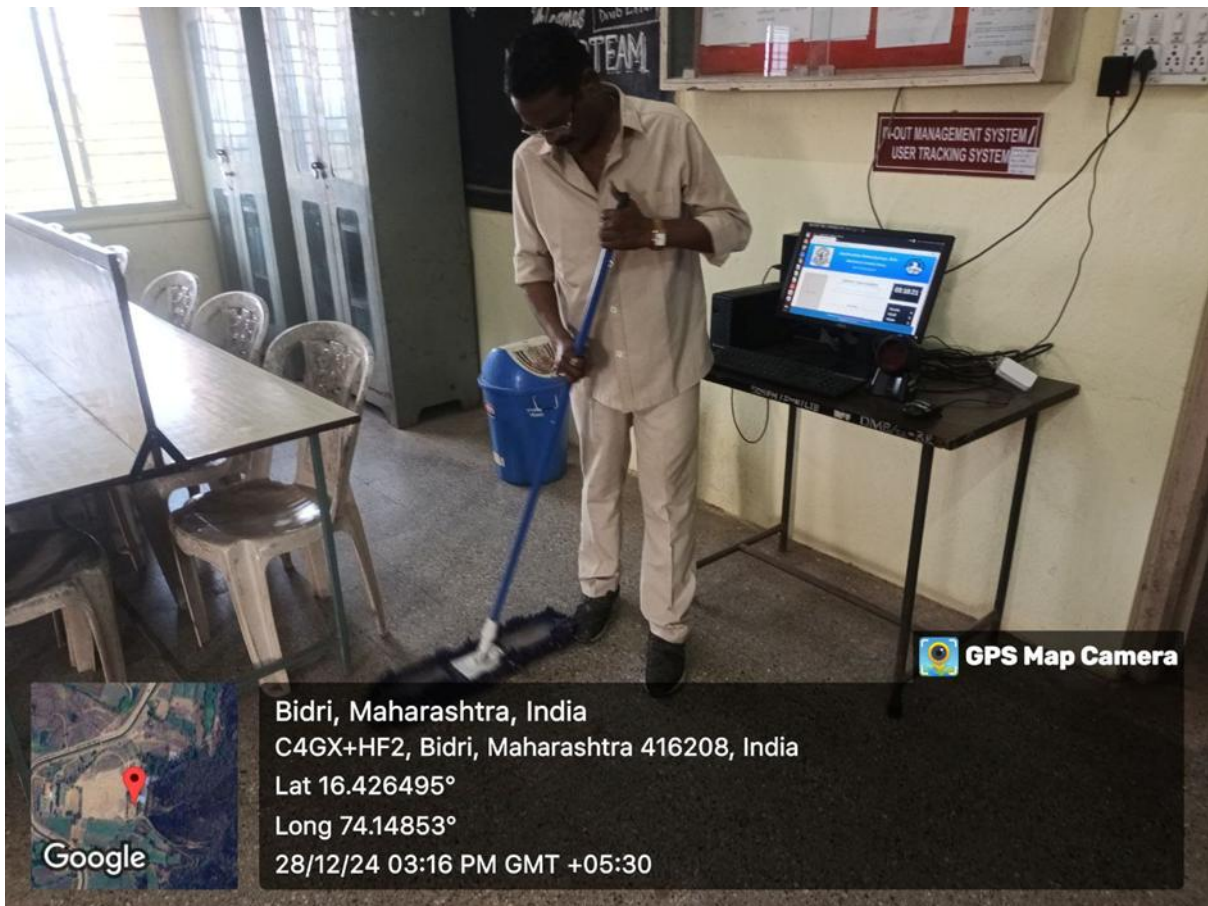

कथन स्पर्धा - द्वितीय क्रमांक - तनुजा खाडे - B.Sc. 1

दिनांक 27 आणि 28 डिसेंबर 2024 ग्रंथालय स्वच्छता:

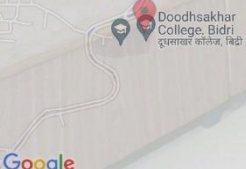

दिनांक 30-31 डिसेंबर 2024 ग्रंथ प्रदर्शन:

Doodhsakhar College, Bidri
दूधसाखर कॉलेज, बिद्री

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

India

2024-12-31(Tue) 11:43(am)

28°C

82°F

Doodhsakhar College, Bidri
दूधसाखर कॉलेज, बिद्री

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

India

2024-12-31(Tue) 11:42(am)

28°C

82°F

महाविद्यालयातील वाचकांसाठी सूचना:

नोटीस दि. 30 / 12 / 2024

महाविद्यालयातील सर्व प्राध्यापक व प्रशासकीय स्टाफ यांना
कळविण्यात येते की, शासन व विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार 'वाचन
संकल्प महाराष्ट्राचा' हा उपक्रम दि. 31.12.2024 ते 16.01.2025 या
काळात आपल्या महाविद्यालयात आयोजित केला जाईल. सर्वानी सोबत
जोडलेल्या कार्यक्रमाचे वेळापत्रकानुसार सर्व कार्यक्रमांना उपस्थित राहणे.
(प्रा.डॉ. संजय पाटील)
I/C, महाविद्यालय
शिंदी (पोलीसपूर)

सोबत - कार्यक्रमाचे वेळापत्रक

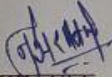
अ.नं.	नाव	सही	अ.नं.	नाव	सही
	कला विभाग			शास्त्र विभाग	
1	डॉ. जाधव सी. वाय.		19	प्रो.डॉ. घायगुडे एच. डी.	
2	डॉ. पाटील डी. एन.		20	डॉ. कुलकर्णी एस. एन.	
3	डॉ. साळोखे एस. ए.		21	डॉ. गंगावणे एस. ए.	
4	प्रो.डॉ. वारके ए. जे.		22	प्रो.डॉ. झेंडे एस. एन.	
5	डॉ. देसाई एस. बी.		23	श्री. चोपडे आर. बी.	
6	प्रो.डॉ. पाटील एस. आर.		24	डॉ. सावंत एस. के.	
7	श्री. माने ए. बी.		25	डॉ. खानापूर एस. जी.	
8	प्रो.डॉ. करपे एल. एस.		26	प्रो.डॉ. सनदी के. आर.	
9	प्रो.डॉ. पाटील एन. एम.		27	डॉ. पाटील एस. एस.	
10	प्रो.डॉ. पाटील एन. डी.		28	डॉ. श्रीमती पाटील जे. एम.	
11	श्रीमती पाटील सुहानी सा.		29	डॉ. पाटील आर. एस.	
12	डॉ. कांबळे प्रदिप ए.		30	श्री. पाटील वाय. एस.	
13	श्री. कांबळे अविनाश सु.		31	डॉ. पाटील एस. एच.	
14	श्री. पाटील दिगंबर के.		32	श्रीमती वारके संपदा बा.	
15	डॉ. परीट शिवाजी आ.		33	श्री. घोडके समीर म.	
16	श्री. सुतार सुनिल व.		34	डॉ. पोवार रोहित आर.	
17	श्री. पाटील किशोर व.		35	डॉ. श्रीमती कांबळे वैशाली अ.	
18	श्री. पाडळकर संतोष ए.		36	श्री. नगरकर ए. आर.	
			37	श्री. मिळारी एस.एस.	
			38	श्री. पाटील ए. डी.	
			39	श्री. पाटील एस. जी.	
			40	श्री. मगदूम अवधूत ब.	
			41	श्री. परीट निलेश के.	
			42	श्री. लोहार विनायक वि.	
			43	श्री. सावंत रोहित पां.	
			44	श्रीमती आंगज जे.एस.	
			45	श्रीमती पाटील एम. बी.	
			46	श्रीमती पाटील क्रांती अ.	

वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा
नोटीस

30/12/2024

महाविद्यालयातील सर्व विद्यार्थी व विद्यार्थिनींना कळविण्यात येते की, 'वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा' हा उपक्रम दि. 31/12/2024 ते 16/01/2025 या काळात आपल्या महाविद्यालयात आयोजित केला आहे. तरी सर्वांनी सोबत जोडलेल्या कार्यक्रमाच्या वेळापत्रकानुसार सर्व कार्यक्रमांना उपस्थित राहावे व होणाऱ्या स्पर्धेत सहभाग नोंदवावा. ज्यांना पुस्तक परीक्षण आणि कथन स्पर्धेमध्ये भाग घ्यायचा आहे, त्यांनी आपली नावे ग्रंथपाल अतुल नगरकर यांचे कडे दि. 12/01/2025 पर्यंत द्यावीत, स्पर्धा 16/01/2025 रोजी सकाळी 11.00 वाजता ICT हॉल येथे होणार आहे.

सोबत: कार्यक्रमाचे वेळापत्रक

समन्वयक

(ग्रंथपाल - अतुल नगरकर)

ग्रंथपाल

दूधसाखर महाविद्यालय, बिद्री

ता. कामल, जि. कोल्हापूर - ४९६२०८

प्राचार्य

(डॉ. प्रो. एस. डी. पाटील)

PRINCIPAL

DODHSAKHAR MAHAVIDYALAYA,
BIDRI, TAL. KAGAL, DIST. KOLHAPUR

दि. 1 ते 15 जानेवारी 2025 दुर्मिळ ग्रंथ प्रदर्शन:

दि. 1जानेवारी 2025 “वाचन कौशल्य कार्यशाळा व पुस्तकाचे सामूहिक वाचन”:

दूधसाखर महाविद्यालय बिंद्री

“वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा”

“वाचन कौशल्य कार्यशाळा व पुस्तकाचे सामूहिक वाचन”

दि. ०१/०१/२०२५

कार्यक्रम पत्रिका

स्वागत व प्रास्ताविक : डॉ. प्रदीप कांबळे

उद्घाटन : मा. प्राचार्य डॉ. संजय पाटील

मार्गदर्शक - डॉ. एस. ए. साळोखे (Subject – Reading Skills)

सामूहिक वाचन - पुस्तक - श्यामची आई

अध्यक्षीय मनोगत - मा. प्राचार्य

आभार - सहा. प्रा. संपदा वारके

सूत्रसंचालक - सहा. प्रा. डॉ. सुहानी पाटील

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

India

2025-01-01(Wed) 11:39(am)

27°C

81°F

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

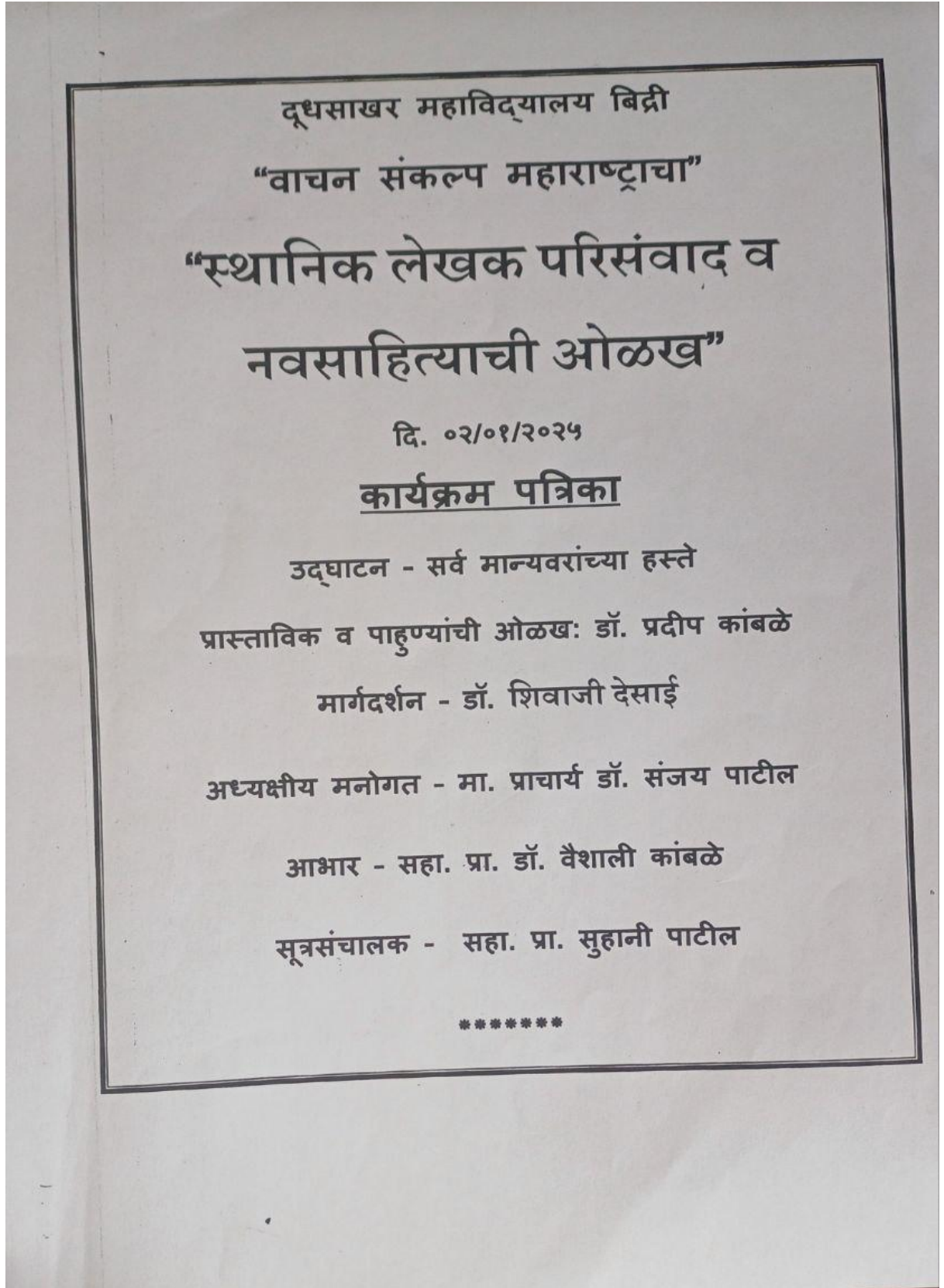
India

2025-01-01(Wed) 11:39(am)

27°C

81°F

दि. 02 जानेवारी 2025 “स्थानिक लेखक परिसंवाद व नवसाहित्याची ओळख”:

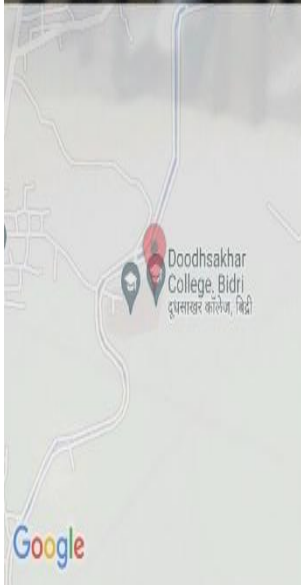
दूधसाखर महाविद्यालयात माझी साहित्यनिर्मिती या विषयावर विद्यार्थ्यांशी संवाद साधताना प्रा. शिवाजी देसाई विचारमंचावर प्राचार्य डॉ. संजय पाटील नॅक समन्वयक डॉ. एस. जी. खानापुणे, ग्रंथपाल अतुल नगरकर.

साहित्य म्हणजे जीवनाचा आरसा: प्रा.शिवाजी देसाई

बिंदी.साहित्य म्हणजे प्रत्येक माणसाच्या जीवनाचा आरसा असतो.आपल्या आयुष्यात किंवा आजूबाजूच्या समाजात ज्या घटना घडतात त्या तो बघतो आणि आपल्या साहित्यात संवेदनशीलतेने वास्तवाने मांडतो. या निवडक घटना वाचकांना आवडल्या की ते साहित्य लोकप्रिय होते. म्हणून प्रत्येकाने आपल्या जीवनातील निवडक साहित्याची मांडणी केली पाहिजे असे प्रतिपादन कर्मवीर हिरे महाविद्यालयाचे मराठी विषयाचे प्रा. शिवाजी देसाई यांनी केले. निमित्त होते दूधसाखर महाविद्यालयात आयोजित केलेल्या वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या अंतर्गत नवोदित लेखकांशी संवाद या कार्यक्रमाचा.यावेळी त्यांनी विद्यार्थ्यांशी साहित्य लेखनासंबंधी संवाद साधला.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. संजय पाटील होते. त्यांनीही विद्यार्थ्यांना साहित्य लेखनासंबंधी मार्गदर्शन करताना साहित्याची मूलभूत तत्वे समजावून सांगितली. यावेळी विचार मंचावर ग्रंथपाल अतुल नगरकर,नॅक समन्वयक डॉ. एस.जी.खानापुणे प्रमुख उपस्थित होते.कार्यक्रमास सर्व प्राध्यापक, प्रशासकीय कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. कार्यक्रमाचे स्वागत व प्रास्तविक डॉ. प्रदीप कांबळे यांनी तर सूत्रसंचालन प्रा.सुहानी पाटील यांनी केले.आभार प्रा.डॉ.वैशाली कांबळे यांनी मानले.

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

India

2025-01-02(Thu) 11:20(am)

27°C

81°F

शनिवार, ४ जानेवारी २०२५

साहित्य म्हणजे जीवनाचा आरसा

■ प्रा.शिवाजी देसाई यांचे
प्रतिपादन

प्रतिनिधी

सरवडे

साहित्य म्हणजे प्रत्येक माणसाच्या जीवनाचा आरसा असतो. आपल्या आयुष्यात किंवा आजूबाजूच्या समाजात ज्या घटना घडतात त्या तो बघतो आणि आपल्या साहित्यात संवेदनशीलतेने वास्तवाने मांडतो. या निवडक घटना वाचकांना आवडल्या की ते साहित्य लोकप्रिय होते. म्हणून प्रत्येकाने आपल्या जीवनातील निवडक साहित्याची मांडणी केली पाहिजे, असे प्रतिपादन कर्मवीर हिरे महाविद्यालयाचे प्रा. शिवाजी देसाई यांनी केले.

बिंद्री येथील दूधसाखर महाविद्यालयात आयोजित केलेल्या वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या अंतर्गत नवोदित लेखकांशी संवाद या कार्यक्रमात देसाई बोलत होते.

बिंद्री : दूध साखर महाविद्यालयात बोलताना प्रा. शिवाजी देसाई.

यावेळी त्यांनी विद्यार्थ्यांशी साहित्य लेखनासंबंधी संवाद साधला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. संजय पाटील होते.

यावेळी अतुल नगरकर, डॉ. एस. जी. खानापुणे प्रमुख उपस्थित होते. कार्यक्रमास प्राध्यापक, प्रशासकीय कर्मचारी व विद्यार्थी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. स्वागत व प्रास्ताविक डॉ. प्रदीप कांबळे यांनी तर सूत्रसंचालन प्रा. सुहानी पाटील यांनी केले. प्रा. डॉ. वैशाली कांबळे यांनी आभार मानले.

दि. 06 जानेवारी 2025 लेखक व विद्यार्थी वाचन संवाद:

Date 06/01/2025, लेखक व विद्यार्थी वाचन संवाद कार्यक्रम संपन्न.

लेखक श्री. विजय पाटील

गाव- कसबा वाळवे, सध्या वास्तव्य कोल्हापूर येथे, यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

दूधसाखर महाविद्यालय बिंद्री
“वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा”
“स्थानिक लेखक परिसंवाद व
नवसाहित्याची ओळख”

दि. ०२/०१/२०२५

कार्यक्रम पत्रिका

उद्घाटन - सर्व मान्यवरांच्या हस्ते

प्रास्ताविक व पाहुण्यांची ओळख: डॉ. प्रदीप कांबळे

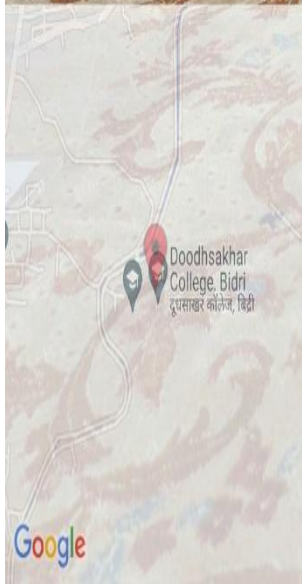
मार्गदर्शन - डॉ. शिवाजी देसाई

अध्यक्षीय मनोगत - मा. प्राचार्य डॉ. संजय पाटील

आभार - सहा. प्रा. डॉ. वैशाली कांबळे

सूत्रसंचालक - सहा. प्रा. सुहानी पाटील

C4GX+HF2, Bidri, Maharashtra 416208, India

Bidri

Maharashtra

India

2025-01-06(Mon) 11:58(am)

28°C

82°F

दि. 16 जानेवारी 2025 पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा:

दूधसाखर महाविद्यालय बिंद्री
“वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा 2025”
“पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा”
दि. १६/०१/२०२५
कार्यक्रम पत्रिका
स्वागत व प्रास्ताविक: सहा. प्रा. अतुल नगरकर
✓ कथन स्पर्धा - विद्यार्थी स्पर्धक
निकाल जाहीर - पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा
अध्यक्षीय मनोगत - मा. प्राचार्य डॉ. संजय पाटील
आभार - सहा. प्रा. डॉ. वैशाली कांबळे
सूत्रसंचालक - सहा. प्रा. सुहानी पाटील

पुस्तक परीक्षण निकाल पुस्तकाचे नाव

① स्नेहल भुवराज पोवार - B.Sc.I - श्यामची आई ✓

② गौरी रंगराव सुतार - B.Sc.I - पणतीळा जयताना - समीर रेकर

③ समृद्धी परीट - B.Sc.I - श्यामची आई ✓

[स्वभागी - समीक्षा आदमापुरे, समृद्धी आनंदा पाटील, वृषाणी विजय पठाडे,
मधुरा पाटील, अंजली मांगोरे यांनी सहभाग नोंदविला.]

पुस्तक परीक्षण स्पर्धा

दि. 01/01/2025

नियम व अटी:

- कोणत्याही एका पुस्तकाचे परीक्षण करावे.
- ही स्पर्धा लिखित पद्धतीने होणार आहे.
- शब्द मर्यादा 1000 शब्द
- दि. 14/01/2025 संध्याकाळी 4.00 वाजेपर्यंत ग्रंथपाल नगरकर सर यांचेकडे जमा करावे.

निकष:

- शीर्षक
- आशय
- वाचकाचे मत

कथन स्पर्धा

नियम व अटी

- ही स्पर्धा मौखिक पद्धतीने होणार आहे.
- सादरीकरण कमीत कमी 5 तर जास्तीत जास्त 7 मिनीटांपर्यंत होईल.
- ही स्पर्धा दि. 16 /01/2025 सकाळी 11.00 वाजता ICT Hall येथे होईल.

निकष:

- शीर्षक
- आशय
- प्रेक्षकांचा प्रतिसाद
- सादरीकरण (Presentation)
- एकूण परिणाम

ग्रंथपाल

दूधसाखर महाविद्यालय, बिंद्री
ता. कागल, जि. कोल्हापूर - ४१६२०८

प्राचार्य

दूधसाखर महाविद्यालय,
बिंद्री (मोनीनगर),
ता. कागल, जि. कोल्हापूर

पुस्तक परीक्षण स्पर्धेमध्ये प्रथम, द्वितीय आणि तृतीय क्रमांक काढण्यात आले त्यांचे पुस्तक परीक्षण खालीप्रमाणे आहे:

पुस्तक परीक्षण - प्रथम क्रमांक - स्नेहल युवराज पवार - B.Sc. 1

(मोबाइल नंबर - 9699647274)

मी वाचलेल्या प्रेमळ व संस्कारात्मक अशा पुस्तकाचे
नाव :- **श्यामची आई** ह्या पुस्तकाचे लेखक :- **सोन गुरुजी**

ह्या पुस्तकातून मला आवडलेला संदर्भ पुढीलप्रमाणे :-
“श्यामची आई” हे पुस्तक सोन गुरुजी उर्फ पांडुरंग
सदाशिव सोन यांनी लिहिलेले आहे. हे पुस्तक आत्मकथनात्मक
पुस्तक आहे. हे पुस्तक त्यांच्या बालपणाच्या आवडणीकर आधारीत
असून त्यांच्या आईच्या महान त्यागाचे आणि सुसंस्कारांचे प्रभावी
चित्रण करते. सोन गुरुजींच्या लेखणीतून आईच्या निस्सीम
प्रेमाची, त्यागाची आणि कर्तव्य भावनेची अप्रतिम कहानी उलगडते.
श्यामचे बालपण गरीब पण संस्कारक्षम कुटुंबात घडले. श्यामच्या
कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती ही अत्यंत कठीण असते. वडील
फारसे शिकलेले नसल्याने त्यांना रोजगार योग्य मिळत नाही
या परिस्थितीत श्यामची आई कुटुंबाची सर्व जबाबदारी सांभाळते.
ती कष्टाळू, संयमी आणि त्यागाशील स्वभावाची आहे. श्यामच्या
आईने आयुष्यातील सर्व दुःख आणि त्रास सहन करूनही आपल्या
मुलांना चांगले संस्कार दिले.

श्यामची आई हे पुस्तक केवळ आईच्या ममतेची गोष्ट
नाही तर तिच्या नैतिकता, समाजसेवा आणि कर्तव्यपालनाचेही
कष्ट उदाहरण आहे. ती आपल्या मुलांना कष्ट करण्याचे महत्त्व
शिकवते, आणि त्यांना कधीच निराश होऊ देत नाही. श्यामच्या आईने
त्याला सत्य, अहिंसा आणि प्रामाणिकपणाचे धडे दिले. ती श्यामला
नेहमी इतरांची मदत करण्यास प्रेरित करते. श्यामची आई नेहमी
देवावर श्रद्धा ठेवून, कष्ट आणि त्यागाची शिकवण देते. पुस्तकात
अनेक प्रसंगांमध्ये आईच्या कर्तुत्वाचा उल्लेख आहे. श्यामला शाळेत
पाठवण्यासाठी ती कष्टाने पैसे साठवते. आणि त्याच्या शिक्षणाची
पूर्ण जबाबदारी उचलते. श्यामच्या आईचे ह्येय स्पष्ट असते की,
आपल्या मुलांना चांगले संस्कार देणे आणि त्यांना उत्तम
व्यक्ती बनवणे. आईच्या त्यागामुळे श्यामच्या मनात तिच्याविषयी,
अपार प्रेम निर्माण होते. ती श्यामच्या प्रत्येक निर्णयांमध्ये त्याला
योग्य मार्गदर्शन करते आणि त्याला सदाचरणाचे धडे देते.
श्यामच्या आईने तिच्या आयुष्यात अनेक संकटे सहन केली,
पण तिच्या मुलांच्या शिक्षणात आणि विकासात तिने कधीच

कमीपणा येऊ दिला नाही.
पुस्तकाचा शेवट अत्यंत भावनिक आहे. श्यामची आई आजारी पडते आणि अखेरीस तिचे निधन होते. तिच्या निधनानंतर श्यामच्या जीवनात एक मोठी पोकळी निर्माण होते. पण तिच्या शिकवणुकीने तो आपले जीवन संतुष्टी लावतो. आईच्या आठवणी त्याला नेहमीच प्रेरणा देतात. "श्यामची आई" हे पुस्तक एक आदर्श आईचे चित्रण करते. या पुस्तकातून साने गुरुजींनी त्यांच्या आईवर असलेले अपार प्रेम, आदर, आणि कृतज्ञता व्यक्त केली आहे. भारतीय समाजातील आईच्या कैमिकेचा गौरव करतांना, गुरुजींनी तिला नवी ओळख दिली आहे. "श्यामची आई" हे पुस्तक केवळ साहित्यिक दृष्टिकोनातून नव्हे, तर नैतिक मूल्ये, संस्कार आणि समाजसेवेच्या दृष्टिकोनातूनही महत्त्वच आहे. त्यामुळे हे पुस्तक भारतीय साहित्यातील एक अमूल्य रत्न मानले जाते. जसा मला ह्या पुस्तकातून अनेक चांगला संदेश मिळाला. तसेच श्यामची आई हे पुस्तक अनेकांनी वाचून त्यातील चांगले गुण व काही चांगल्या गोष्टी विचारात घेतल्या पाहिजेत.

श्यामची आई ह्या पुस्तकाचा आशय :-
"श्यामची आई" हे साने गुरुजींनी लिहिलेले पुस्तक आहे. जे 1955 मध्ये प्रकाशित आले आहे. ही मराठीतील एक आत्मचरित्रात्मक कादंबरी आहे जी आई आणि तिच्या मुलाबद्दल हृदयस्पर्शी कथा सांगते. ग्रामीण महाराष्ट्रातील हे पुस्तक आपल्याला लेखकाच्या आई श्यामच्या जीवनातील प्रवासात घेऊन जाते आणि तिचे अथांग प्रेम, त्याग आणि सामर्थ्य दाखवते. श्यामची आई हे पुस्तक वाचताना लक्षात आले की, त्याचे आईप्रीति अपार प्रेम तर होतेच पण मित - मंडळी सोबत असलेला स्नेह सुद्धा अपार होता. यातून आईने आपल्या मुलावर कसे संस्कार केले पाहिजेत हे श्यामच्या आई वरून लक्षात येते. "श्यामची आई" मातृत्वाचे सार सुंदरपणे शोधते. श्यामची आई प्रेम, निस्वार्थीपणा आणि त्यागाचे शुद्ध स्वरूप दर्शवते. तिचा अटळ पाठिंबा श्यामच्या व्यक्तिरेखेला आकार देतो आणि त्याच्या आयुष्यावर कायमचा प्रभाव टाकतो. सामाजिक बांधिलकी कशी जोपासली व मानवतावाद हाच खरा धर्म ही तत्वे लक्षात येतात.

स्वातंत्र्य, समता व बंधुत्व यांची जाणीव होते. श्यामची आई त्या पुस्तकाची साधारण किंमत रु १२५ इतकी आहे. श्यामची आई हे नाव जरी ऐकले तरी उर भरून येतो त्यामागेच कारण म्हणजे त्यांचे आईप्रीती असलेले प्रचंड प्रेम, प्रेमाने जेवळ घेणे हे सर्व एका आदर्श मातेचीच लक्षणे आहेत. श्यामवर त्याच्या वडिलांची चांगलाच छाक होता त्याचा लहान भावावर असलेला स्नेह सुद्धा खूप काही शिकवून जातो. मिळालेल्या पेशातून बचत करून लहान्यासाठी सदरा घेणे, आईची तब्येत बरी नसताना लाज न बाळगता आडला प्रदक्षिणा घालून पूर्ण करणे, वडिलांच्या छाकपोटी सर्व खरे सांगून टाकणे अशी हि श्यामची हि श्यामची वागणूक आजच्या पिढीला प्रेरणादायी आहे. मातृ, पितृ, बंधूप्रेम तसेच मित्रप्रेम ही यात दिसून येते. श्यामची आई हे पुस्तक मराठी साहित्याच्या वैभवशाली परंपरेत एक मौल्यवान रत्न मानले जाते. साने गुरुजींनी या पुस्तकात यांच्या आयुष्यातील बालपणाचे आणि त्यांच्या आईचे आठवणी शिल्प शब्दबद्ध केले आहे.

पुस्तकात श्याम या लहान मुलाचे आणि त्याच्या आईचे नाते उलगडले आहे. श्यामच्या आईची माया, तिचे त्याच्याबद्दलचे शिक्षणाचे आणि संस्कारांचे तत्वज्ञान, तसेच तिच्या कष्टाळू स्वभावाची प्रेरणादायी कथा या पुस्तकात प्रभावीपणे मांडली आहे. आईच्या मुलांवर असलेल्या निस्सीम प्रेमाची आणि त्यागाची अद्वितीय कहाणी घालून उभी राहते. श्यामची आई ही केवळ आई म्हणून नव्हे, तर एक मातृदर्शिका, शिक्षक, आणि स्नेही म्हणूनही वाचकांच्या मनाला भावते. तिच्या साध्या परंतु मर्मभेदी शिकवणींनी श्यामला जीवनातील उच्च मूल्यांची ओळख करून दिली. या पुस्तकातील साधी भाषा, स्वाभाविक संवाद, आणि हृदयाला भिडणारी भावनिक कथा वाचकांना मंत्रमुग्ध करते. "श्यामची आई" हे पुस्तक मला नेहमी जीवनातील महत्त्वाचे मूल्य, प्रेम, त्याग, आणि कुटुंबीयांबद्दलची निष्ठा यांची जाणीव करून देते. ही कथा केवळ एका आईच्या जीवनाचा आरसा नसून प्रत्येक वाचकाच्या मनाला विचार करायला भाग पाडते. त्यामुळेच हे पुस्तक माझ्या हृदयात विशेष स्थान मिळवून आहे.

पुस्तके ही आपल्या जीवनाची असल्या संपत्ती आहेत. ती आपल्याला नवा दृष्टिकोन, नवे विचार आणि सकारात्मक जीवन जगण्याची प्रेरणा देतात. अनेक उत्कृष्ट पुस्तकांच्या सोबतीने मी माझ्या विचारांना बळकटी दिली आहे. परंतु त्यापैकी एक पुस्तक ज्याने मला अत्यंत भावनिक आणि मानसिक पातळीवर प्रभावित केले, ते म्हणजे पांडुरंग सदाशिव साने अर्क साने गुरुजी यांनी लिहिलेले "श्यामची आई" हे पुस्तक. साने गुरुजींनी त्यांच्या स्वतःच्या जीवनातील काही आठवणींवर आधारित लिहिले आहे. हे पुस्तक त्यांच्या आईच्या जीवनमुल्यांवर आधारित असून, आईचे आपल्या मुलांवर असलेले प्रेम, तिच्या शिकवणी आणि त्याम यांचे सुख चित्रण आहे. श्याम हा लेखक स्वतःच आहे, आणि या पुस्तकातील प्रत्येक प्रसंगात आईचे महत्त्व अखंडरित करण्यात आले आहे.

पुस्तकातील अनेक प्रसंग हृदयस्पर्शी आहेत. एकीकडे श्यामच्या आईने त्याला सचारी, प्रामाणिक्यपणा, आणि व्यावृत्त्याचे धडे दिले, तर दुसरीकडे तिने स्वतःच्या सुखाचा त्याग करून मुलाचे भविष्य घडवले. एक प्रसंग असा आहे की श्यामने आपल्या मित्राला तोंडलेले आवे दिले, आणि त्याच्या आईने त्याला समजावले की दुसऱ्याच्या मालमतेचा आदर करणे किती महत्त्वाचे आहे. या प्रसंगातून नीतिबूल्याचा हाडा शिकवण्याची आईची पद्धत खूपच प्रेरणादायी आहे. साने गुरुजींची लेखनशैली साधी, पण हृदयाला भिडणारी आहे. त्यांच्या लिखाणातून एक प्रेमळ आणि संवेदनशील मनाचा परिचय होतो. त्यांची भाषा ओघवती आहे, आणि त्यांनी वापरलेले शब्द व वाक्यरचना वाचकाच्या हृदयावर परिणाम करतात. वाचकाना प्रत्येक प्रसंग ओळखासमोर जिवंत होतो. "श्यामची आई" हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचावे. आईचे आपल्या जीवनातील स्थान, तिच्या शिकवणीचे महत्त्व आणि तिच्या करणांची जाणीव करून देणारे हे पुस्तक मनाला सकारात्मक विचारांची प्रेरणा देते.

श्यामची आई या कुथेचा सारांश पुढीलप्रमाणे :-

“श्यामची आई” ही मुख्य पात्र श्यामने त्याच्या आईसोबत-
च्या त्याच्या बालपणाबद्दल सांगितलेली कथा आहे. ही कथा
महाराष्ट्रातील मुका छोट्या गावात घडते. जिथे श्याम त्याच्या
प्रेमळ आईसोबत वाढतो. त्यांचे साधे जीवन असूनही श्यामची आई
त्याच्यावर प्रेमाचा बर्फावळ करत आणि तिला स्वतःच्या अनुभवातून
जीवनाचे महत्वाचे धडे शिकवते. पुस्तक वेगवेगळ्या प्रकरणांमध्ये
विभागले गेले आहे, प्रत्येक अध्यायात श्यामच्या आयुष्यातील
वेगवेगळे टप्पे आणि त्यांच्यासमोरील आव्हाने दाखवली आहेत.
मूक तरुण विधवा म्हणून तिच्या संघर्षापासून ते आपल्या मुलाला
शिक्षण देण्याच्या तिच्या निष्ठेपर्यंत, श्यामची आई अविश्वसनीय
शक्ती आणि लवचिकता दर्शवते. ती श्यामला प्रामाणिकपणा, नम्रता
आणि सहानुभूती यासारखी मूल्ये शिकवते आणि त्याला जबाबदार
आणि व्यावहारिक व्यक्ती बनवते.

1. मातृत्व :- “श्यामची आई” मातृत्वाचे सार सुंदरपणे शोधते.
श्यामची आई प्रेम, निस्वार्थपणा आणि त्यागाचे शुद्ध
स्वरूप दर्शवते. तिचा अटळ पाठिंबा श्यामच्या व्यक्तिरेखेला
आकार देतो आणि त्याच्या आयुष्यावर कायमचा प्रभाव
टाकतो. हे पुस्तक आईच्या प्रेमाची सार्वत्रिक शक्ती साजरे करते
आणि ते मुलाच्या जीवनाला कसे आकार देऊ शकते हे दाखवते.

2. सामर्थ्य आणि चिकाटी :- कादंबरी साहसावर मात करण्यासाठी
सामर्थ्य आणि चिकाटीचे महत्त्व अधोरेखित करते. श्यामच्या
आईला अनेक संकटांचा सामना करावा लागतो परंतु आपल्या
मुलाला चांगले जीवन देण्याचा दृढनिश्चय कायम असतो.
तिचा अविचल आत्मा कधीही हार न मानण्याची प्रेरणा आहे.

3. ग्रामीण जीवनातील वास्तव :- “श्यामची आई” 20 व्या शतका-
च्या सुरुवातीच्या महाराष्ट्रातील ग्रामीण जीवनाच्या वास्तवावर
प्रकाश टाकते. या पुस्तकात ग्रामीण समाजाला करावा लागणारा
संघर्ष, गरिबीची आव्हाने आणि शिक्षण आणि संधीची मर्यादित
उपलब्धता यांचे चित्रण करण्यात आले आहे. हे सामाजिक
असमानता आणि शिक्षणाच्या सामर्थ्याबद्दल महत्त्वाचे प्रश्न
उपस्थित करते.

4. शिक्षणाचे महत्त्व :- कादंबरीत शिक्षणाची भूमिका महत्त्वाची
आहे. श्यामच्या आईला आपल्या मुलाला जिवन सुधारण्यासाठी
शिक्षणाचे महत्त्व समजते. आर्थिक चढाव आणि सामाजिक
दबाव असूनही ती त्याला शिकव्यास प्रोत्साहन देते.

या पुस्तकात शिक्षणामुळे जीवन कसे बदलू शकते आणि गरिबीच-
क कसे मोडू शकते यावर भर दिला आहे.
लेखन शैली आणि पभाव :-

साने गुरुजींची "श्यामची आई" मधील लेखनशैली
साधी पण प्रभावी आहे. त्यांनी महाराष्ट्रातील ग्रामीण
निसर्गाचे सुंदर वर्णन केले आहे, वाचकांना ते तिथे
उमल्याचा भास करून देतात. असल पात्रे आणि त्यांच्या
भावनांमुळे कथा संबंधित आणि हृदयस्पर्शी बनते. सर्व
वयोगटातील वाचकांना आवडणारे हे पुस्तक मराठी साहि-
त्यातील अभिजात ठरले आहे. प्रेम, त्याग आणि लवचिकता
या सार्वत्रिक शीम वेगवेगळ्या पार्श्वभूमीतील लोकांच्या
हृदयाला स्पर्श करतात. "श्यामची आई"चे अनेक भाषांमध्ये
भाषांतर आले आहे आणि ते भारतीय साहित्यातील सर्वात
प्रिय पुस्तकांपैकी एक मानले जाते.

सर्व वयोगटातील वाचकांना आवडणारे हे पुस्तक मराठी
साहित्यातील अभिजात ठरले आहे. प्रेम, त्याग आणि लवचिकता
या सार्वत्रिक शीम वेगवेगळ्या पार्श्वभूमीतील लोकांच्या हृदयाला
स्पर्श करतात. "श्यामची आई"चे अनेक भाषांमध्ये भाषांतर
आले आहे आणि ते भारतीय साहित्यातील सर्वात प्रिय
पुस्तकांपैकी एक मानले जाते. या कादंबरीचे रूपांतर मुका
यशस्वी मराठी चित्रपटातही करण्यात आले आहे, ज्यामुळे
ही कथा व्यापक प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचली आहे. हा चित्रपट
पुस्तकाचे सार रिपतो, पात्रे आणि त्यांच्या भावना पडद्यावर
जिवंत करतो.

निष्कर्ष :-

"श्यामची आई" ही मराठी साहित्यातील एक कालातीत
कलाकृती आहे. जी आईचे प्रेम, सामर्थ्य आणि शिक्षणाच्या
शक्तीच्या हृदयस्पर्शी चित्रणासाठी ओळखली जाते. साने
गुरुजींचे कथाकथन आणि ज्वलंत पात्रे वाचायला भाग
पाडतात. हे पुस्तक आपल्याला आईच्या प्रेमाचा मुलाच्या
जीवनावर किती खोल परिणाम ठेवू शकतो. याची आखण
करण देते. "श्यामची आई" हे करुणा, हृदयनिश्चय आणि
मानवी आत्म्याचे सामर्थ्य या मूल्यांचे एक शक्तिशाली
स्मरण आहे. या पुस्तकातून आईचे श्यामवरील प्रेम
दिसून येते.

श्यामसाही त्याची आई देवापेक्षा कमी नाली. ती जे काही आहे, त्याचे प्रेय आईला देतो. ती त्याला जे योग्य आहे, ते करायला शिकवते. या पुस्तकातील एक प्रसंग मला खूप आवडला. श्यामला पाष्याची भीती वाटते, म्हणून तो पाष्यात पोहणे टाळतो. श्यामला त्याचे मित्र अकड म्हणून चिडवतात आई कुशी सहन करेल? श्यामची आई त्याला विहीरीपशी नेते. जिथे तो शेवटी पोहयला शिकतो.

“श्यामची आई” पुस्तकाच्या मुखपृष्ठावर श्यामची आई, श्याम व त्याच्या मित्रांचे रंगीत, आकर्षक व सुंदर चित्र आहे. पुस्तकाची भाषा सोपी आहे. अक्षरांचा आकार छेग्य आहे. प्रामाणिकपणा, माणुसकी, विविध संस्कार मुल्यांनी परिपूर्ण असे हे पुस्तक सर्वांनी वाचयला हवे.

* ह्या पुस्तकावरून आपले मत व ‘श्यामची आई’ हे पुस्तक का आवडले :-

“खरा तो मुकचि धर्म । जगाला प्रेम अपवि ।” यासारख्या काव्यपंक्तींवरून आपल्याला मानवधर्म शिकविता. याच्या सोने गुरुजींचे संपुर्ण नाव - पांडुरंग सदाशिव. सोने असे होते. त्यांचा जन्म २५ डिसेंबर १८९९ रोजी कोकणातील पालगड या गावी आला. सोने गुरुजी यांच्या आईचे नाव यशोदा, जेव्हा माझा जन्म आला त्यावेळी आमची सांपत्तीक स्थिती खूपच बिकट होती. कोकणातल्या, पालगड या गावी आम्ही राहत होतो. माझ्या आईने माझ्यावर प्रेमाचे संस्कार केले, हे प्रेम माझासावरेचे होते. पशू, पक्षी, प्राणी, निसर्ग, झाडे - झुडपे, फुले यावरचे होते. तिने माझ्या अंतःकरणात जागविलेल्या प्रेमाला सीमा नव्हती.

“श्यामची आई” हे पुस्तक वाचून मला माझ्या आईचे महत्त्व अधिक स्पष्टपणे जाणवले. तिचे कष्ट, तिच्या शिकवणी, आणि तिचे माझ्यावर असलेले निस्सीम प्रेम मी नव्याने अनुभवले. या पुस्तकात मला जीवनात प्रामाणिकपणा, कृतज्ञता, आणि नम्रता यांचे महत्त्व पटवून दिले.

आई हे पुस्तकाच्या जीवनातील पहिली गुरु आहे. तिने प्रेम आणि संस्कार आपल्या आयुष्याला घडवतात. आपण आईच्या त्यागाचा सन्मान केला पाहिजे आणि तिला कधीही विसरू नये. "श्यामची आई" हे पुस्तक केवळ कथा नसून, ती एक शिकवण आहे. जीवनात नीतिमत्ता, प्रामाणिकपणा, कुतर्कता आणि नम्रता यांचे महत्त्व पटवून दिले. जीवनात व्याख्येपासून किती महत्त्वाचे आहेत, हे या पुस्तकातून कळते. आजच्या द्यावपळीच्या जीवनात आपण आईच्या त्यागाचा आणि तिच्या शिकवणीचा विसर पडला आहेत. हे पुस्तक आपल्याला त्या मूल्यांची जाणीव करून देते. असे त्या पुस्तकाचे महत्त्व आहे.

श्यामची आई हा त्याग, प्रेम, आणि सहनशीलतेचे प्रतीक आहे. तिने अत्यंत हलाखीच्या परिस्थितीतही आपल्या मुलाला योग्य शिक्षण दिले. तिचे मुलावर असलेले प्रेम निस्सीम आहे, परंतु तिच्या प्रेमाला शिस्त आणि योग्य विचारांची जोड आहे. ती श्यामला फक्त चांगला मुलगा नाही, तर चांगला माणूस बनवण्यासाठी सतत प्रयत्न करते. श्यामची आई हे पुस्तक आईच्या महत्त्वाची जाणीव करून देणारे प्रेरणादायी साहित्य आहे. श्यामची आई हे पुस्तक आवडण्याची कारणे खूप काही आहेत. आई विषयी असणारी माया, प्रेम, जिवला, ममता त्या सर्व गोष्टी विसून येतात. आपली आई रागाने काही बोलली तरी डोक्यावरून माथे सारखा हात फिरवून जवळ येते व आपल्याला जीव लावते. आपले सर्व गुन्हे, आपली आई चं माफ करू शकते. वेळेवर शाळेत पोचवणे, डबा तयार करणे, नीट नेटकी कपडे घालून आपले सर्व काम आपली आई करू शकते. आई ह्या दोन शब्दांत खूप सामर्थ्य आहे. जसे साने गुरुजींच्या आईने त्यांच्या शिक्षणासाठी अनेक कामे करून त्यांना शाळेत पाठवून दिले, तसेच आपण देखील आपल्या आईचा आदर व दिवस-रात्र ती कष्ट करते व आपल्यासाठी सगळी द्यावपळ करून

आपल्याला चांगल्या सवयी आत्मसात करत. आपली आई प्रमाणे उत्तर मुला-मुलींच्या आई-वडीलांना आदराने बोलवणे शिकले पाहिजे. हे पुस्तक आपल्याला आवडण्याची कारणे - लहान मुल म्हणजे मातीचा गोल ! श्यामवर त्याच्या आईने ममतेने संस्कार करून श्यामचे मानवतावादी व्यक्तिमत्त्व दाखवले. श्यामच्या आईचा या श्यामचा आदर्श प्रत्येकाने आंगिकावावा की शिकवण ही कादंबरी देते म्हणून जनमानसात ती प्रिय आहे.

पुष्कळ वेळा मनुष्याचा मोठेपणा त्याच्या आईबापांवर अवलंबून असतो. त्याचे पुढचे बरे-वाईट होणे त्याच्या आईबापांवर अवलंबून असते. त्याच्या बऱ्या-वाईट्या पाया लहानपणीच भरला जात असतो. पाळण्यात असतानाच, आईच्या अंगाखांद्यावर खेळत असतानाच, पुढील जीवनाच्या विकासाचे बी पेरले जात असते. मोठेपणा याचा अर्थ जगातील काही व्यक्तींच्या ओठांवर आपले नाव काही काळ नमूणे, असा मी करित नाही. हिमा-लयाच्या दऱ्याखोऱ्यांत असे प्रचंड व गंगनचुंबी वृक्ष असतील, की ज्यांची नावे जगाला माहीत नाहीत; रानावनांतील कानाकोपऱ्यात असे एखादे रमणीय व सुगंधी फूल फुललेले असेल, की, ज्याचा पत्ता कोणाला लागलेला नाही. समुद्राच्या पोटात अशी गोलबंद व पोणीदार मोठे असतील; परंतु मानवजातीस त्यांचे अद्यापि दर्शन नाही. वर अनंत आकाशात असे अनंत तारे असतील, की जे पल्लेदार दुर्बिणीतूनही अजून दिसले नाहीत, मोठेपणा याचा अर्थ जगाला माहीत असणे, असा मी करित नाही. मी निर्दोष होत आहे, हळूहळू उन्नत होत आहे. ही ज्याला जाणीव आहे, तो मोठाच होत आहे. मोठा होत जाण्याची ही प्रवृत्ती व्यक्तीच्या हिकमीती आईबापूच उत्पन्न करितात. आईबापांकडून मिळालेली ही ईश्वरी देणगी होय. मायबापूच कळत वा नकळत मुलाला ल्हान किंवा मोठा करित असतात. आईच्या पोटातच मुली जीव राहिला, आईशी एकरूप होऊनच जीव बाहेर पडला; जफ्फ तिचाच होऊन बाहेर आला. आईची मारा ही फार वेगळीच असते.

* श्यामची आई हे पुस्तक आपल्याशी निगडित करा व आपल्याला मिळालेले चांगले गुण पुढीलप्रमाणे

श्यामची आई हे पुस्तक मला वाचायला उप आकळे मी हे पुस्तक वाचत असताना मला कोण- ताही अडथळा आला नाही. हे पुस्तक मी अगदी मनापासून वाचले आहे. आई विषयी असलेले प्रेम, ममता, जिहाळा व काळजी ह्या सर्व मा- येच्या गोष्टी, दिसून येतात. जसे की साने गुरुजींना त्यांचे आई चांगले वळण लावले व चांगल्या मित्रांची संगत करायला लावली. आई वेळोवेळी मुलांना मोठे करत योग्य दिशा दाखवत असते. त्याला ती सुसंस्कृत बनवत असते. अशेतरे आई गुरुजींनीची भूमिका पार पाडत असते. मुलांवर चांगले संस्कार करून, त्यांचे समाजात एक चांगले व्यक्तिमत्व घडविण्यात ती यशस्वी होत असते. अशीच एक यशस्वी आई म्हणजे "साने गुरुजींची आई" म्हणजेच श्यामची आई.

त्यांचे श्यामची आई पुस्तक म्हणजे त्यांना त्यांच्या जीवनात आलेले अनुभव, त्यांच्या आयुष्यात घडलेले किस्से आणि यातूनच त्यांना आईने दिलेली शि- कवण. आईचे मोठेपण या पुस्तकात साने गुरुजींनी अधोरेखित केलेले आहे. त्यांच्या अगदी सर्व गुण आहेत ती त्यांच्या आईने आत्मसात करून दिली आहेत. जसे साने गुरुजींच्या जीवनात अनेक प्रसंग आलेत तसेच माझ्याही जीवनात मी जगत असताना मला एक अडथळा आला, मी आठवीत शिकत असताना मला एक पुस्तकाची आवश्यकता होती मी एका परीक्षेला बसायचे असे माझ्या घरी एक अडथळा आला होता. मला एक परीक्षेला बसायचे होते, तेव्हा थोडा पेशाही कमतरता भासली होती. तेव्हा माझ्या आईने कशाचाही न विचार करता मला फी भरण्यास पैसे दिले. माझी आई मला कोणत्याही परिस्थितीमध्ये माघार दिली नाही आणि महत्त्वाचे म्हणजे शाळेच्याबाबतीत तरी

कधीच नाही म्हणाले नाहीत. माझी मम्मी माझ्यासाठी
 खूप प्रिय आहे. मला ह्या पुस्तकातून मूव्हेच
 सोपायच आहे की, प्रत्येक मुला-मुलींनी
 आपल्या आई-वडीलांचे कष्ट तसेच ते आपल्या
 साठी किती श्रमतात. ह्याची जाणीव देवून आपण
 आपल्या आई-वडीलांचे नाव उज्जवल करायला हवे.
 श्यामची आई हे पुस्तक खूप चांगल्या गोष्टींनी व
 आईचा प्रेमळपणा ह्यावर आधारित आहे.
 मातेने श्यामला अनेक गोष्टी शिकवल्या आहेत.
 व चांगले आयुष्य जगायला लावले. मी श्यामची आई
 हे पुस्तक वाचले आहे. साने वारुणी ह्याच्या घरची
 परिस्थिती खूप गारिबीची होती. तरी त्यांनी यश,
 चिकारी सोडली नाही. आपली आई आपल्या मु-
 लांना नेहमी चांगली वागणूक देत असते. हे पुस्तक
 आई व श्याम ह्या दोन व्यक्तींवर अवलंबून आहे.
 हे पुस्तक वाचल्यानंतर समजते की, श्यामची घरची परि-
 स्थिती हालाकची होती त्यामुळे त्यांना त्यांच्या
 घरची परिस्थिती बिकट असल्यामुळे त्यांना त्यांच्या
 यशाची जाणीव आली. आपली आई एक दिवस
 जरी घरातून बाहेर गेली तर घर भिन्न-भिन्न
 असते. श्यामच्या आई प्रमाणेच माझी आई देखील
 माझी अशीच काळजी घेत असते. मी चांगली
 शाळा शिकून मोठी व्हावी अशी माझ्या आईची
 इच्छा आहे. माझ्या आईने मला कोणतीही गोष्ट
 कमी पडू दिली नाही. प्रत्येक सुख-दुखात मला
 खबरपणे साथ देयला तयार असते. प्रत्येकाच्या
 आईला वाटत असतेच आपले बाळ चांगली शाळा
 शिकून मोठ्या पदावर नोकरी करत असावे त्याला
 कोणत्या धोक्या असयला. नको सुखरूप घरी लव-
 कर परत यावे. मी कॉलेजला गेल्यानंतर मला
 घरी यायला थोडा उशीर आला तसे. माझी आई
 दरात वाट बघत असते. इतकी माझी आई प्रेमळ व
 दयाळू तेव्हाच आहे. माझी आई माझ्यासाठी खूप प्रिय
 आहे. लाड पण तितकेच करते आणि मी तिने सा-

शितलेली कोणतीही एखादी गोष्ट ऐकली नाही तर गोडी निघते, पण समजावून सांगते. मायेने जवळ घेते अशी माझी आई श्यामच्या (साने) गुरूजींच्या आई प्रमाणे आहे. आपल्या आईने आपल्याला ४ महिने पोटात वाढवून आपला सांभाळ करते. व चांगल्या सवयी अंगीकारण्यास स्वीकार करते अशी ही "माझी आई" ह्या स्पर्धेच्या युगात मला इतर कोणासाठी मोठे वायचे नाहीतर माझ्या आईसाठी मला माझे आयुष्य घडवायचे आहे. त्यासाठी कितीही कष्ट व अभ्यास करायला लागला तरी चालेल पण मी माझे भविष्य घडवण्यासाठी सदैव तत्पर असेन.

श्यामची आई हे पुस्तक प्रत्येकाने एकदा तरी वाचवे. आईचे आपल्या जीवनातील स्थान, तिच्या शिकवणीचे महत्त्व, आणि तिच्या कष्टांची जाणीव करून देणारे हे पुस्तक मनाला सकारात्मक विचारांची प्रेरणा देते. साने गुरूजींनी लिहिलेले हे साहित्य खऱ्या अर्थाने खमूल्य आहे. माझ्या आयुष्यात या पुस्तकाने मला नवी दिशा, स्थान, तिच्या शिकवणीचे महत्त्व आणि तिच्या कष्टांची जाणीव करून देणारे हे पुस्तक माझ्या मनाला सकारात्मक विचारांची प्रेरणा देते. मातेबद्दल असणारे प्रेम, भक्ति, व कृतज्ञता यांच्या अपार भावना "श्यामची आई" या पुस्तकात मांडलेल्या आहेत. त्यांच्या साहित्यातून कळकळ, स्नेह, प्रेम या गोष्टीवर भर आढळतो. माझ्या आयुष्यात या पुस्तकाने मला नवी दिशा दाखवून दिली आहे. खूप सारे प्रसंग व आई-वडदलचे प्रेम ह्या पुस्तकातून दिसून येते. हे पुस्तक अगदी बारीक नपरेने वाचल्यास ह्यातील सर्व संदर्भ कळून जातो. दुर्लक्ष करून हे पुस्तक वाचल्यास कोणतीही गोष्ट समजणार नाही. प्राण जे काम करतो ते अगदी मनापासूनच करायचे असते. तरच त्याचे चांगले फळ आपल्याला मिळते. म्हणूनच "श्यामची आई" हे पुस्तक माझे खूप आवडीचे पुस्तक आहे.

पुस्तक परीक्षण - द्वितीय क्रमांक - गौरी रंगराव सुतार - B.Sc. 1 (मोबाइल नंबर - 7385897327)

द्वितीय क्रमांक	
PAPERON Page No. 12	
Date / /	
नाव :-	गौरी रंगराव सुतार
वर्ग :-	BSC-I
★ शीर्षक - 'पठनीला जपनाना'	
★ पुस्तकाचे लेखक - 'समीर देरेकर'	
★ आशय :-	
'पठनीला जपनाना' हे पुस्तक 'समीर देरेकर' यांनी प्रकाशित केलेले आहे. 'पठनीला जपनाना' या पुस्तकामध्ये प्रेम, धर्मनिर आणि वरेंच काही सांगितले आहे. भारत हा प्राचीन काळापासून मुलतःच शांतिप्रिय व सहिष्णू देश आहे. हिंदू समाज हा या देशाचा अविच्छिन्न रूप समाज असून या समाजाने आपल्या स्वभावानुरूप अनेक अव्यसंख्य विदेशी समाजांना त्यांच्या पंथ व उपासना पद्धतीसह स्थान व मान दिला आहे. पण, 'जिहाद' नावाच्या पूर्वी नववारीच्या जोरावर धर्मप्रसार करणाऱ्या धर्माच्या मुस्लिमांनी आता 'लव्ह जिहाद'द्वारे हिंदू मुलींचे इस्लाम धर्मांतरण करण्याचे ध्येय रचले आहे. प्रेम, प्रेमविवाह हा व्यक्तिगत विषय आहे. पण, 'लव्ह जिहाद' भारताच्या सामाजिक स्वाध्याया सुसंगत वावणारा राष्ट्रीय प्रश्न आहे. हे साधार पुशल्यानुसार सिद्ध करून समाजाला जागृत करणारे नेत्रांजन म्हणजे समीर देरेकरांचे पुस्तक - 'पठनीला जपनाना'... भारत देश हा अनेक प्रकारच्या विविधतेने नेटलेला. संपन्न त्याचबरोबर प्राचीन देश आहे. अनेक भाषा, प्रांत, समाज, पंथ - संप्रदाय, चालीरिती, खाद्य, वेशभूषा अशी बहुविविधता हेच भारतचि पूर्वापार वैशिष्ट्य आहे. उदास्ता. सर्वसमावेशी सहिष्णुता ही भारतीय समाजाची जगभर ओळख आहे. पारशी, बहूदी अशा जगभर अपमानित झालेल्या अव्यसंख्य समाजांना सन्मानाने स्थान देणारा एकमेव देश म्हणून भारत विश्वप्रसिद्ध आहे. भारताचा हा पूर्वापार गौरव हा एका राष्ट्राचा गौरव आहे. 'एकम् सन विप्रा बहुधा वदन्ति' या भारतीय - हिंदू चिंतनाचा नत्वविचारांचा तो गौरव आहे. पण, अलीकडे सर्वधर्मसमभावाचे चुकीचे अर्थ करीत दाम्भिक राजकारणांनी व पक्षांनी आपल्या स्वार्थासाठी - सत्तेसाठी मुस्लिम तूष्ठी - करणाऱ्या त्यांमूलाबलून धोरणाने नव्या सामाजिक - राष्ट्रीय स्वरूपाच्या अनेक आत्मघाती संकटाना जन्म दिला आहे. त्या अनेक संकटांपैकी	

सध्या सर्वत्र चर्चिता जाणारा सामाजिक (राष्ट्रीय) प्रश्न म्हणजे 'लव्ह जिहाद' !

अनेकांना या 'लव्ह जिहाद' प्रश्नाचे अद्याप गोभीर्यच समजलेले नाही, ही सर्वात मोठी खेदाची गोष्ट आहे. अनेक जण हा प्रश्न काही विशिष्ट हिंदुत्ववादी संस्था - संघटनांनी वाऊ केलेल्या विषय असे मानून दुर्लक्ष करतात, ही आणखी क्लेशकारक गोष्ट आहे. या अशा पार्श्वभूमिवर 'लव्ह जिहाद' चा विषय सांगोपांग. समीक्षर आणि सबळ पुराव्याच्या आधारे समजून घेव्यास समीर बरेकर यांचे 'पगतीबा जपाना' हे पुस्तक अगोपनीय नेत्राजनासारखे आहे. असे मला वाटते. अभिनव निर्माण प्रकाशन पुणे, या प्रकाशन संस्थेने बासू समाजजागृतीसाठी हे पुस्तक एक सामाजिक बांधिलकी म्हणून प्रकाशित केलेले आहे. आजवर गोव्या कित्येक वर्षांत या पुस्तकाच्या १५+ आवृत्त्या प्रकाशित झाल्या आहेत. पण हे पुस्तक धरोधर वाचले जाव्याची व समाजाने पगतीविषयी जागृती-दक्षता निर्माण होणे, ही काळजी गरज आहे. दरेकर हे 'वीई' पदवीधर असून त्यांचा सामाजिक प्रश्नांचा अभ्यास, त्यासंदर्भातील वाचन, व्यासंग दाडगा आहे. 'लव्ह जिहाद' प्रश्नांची त्यांनी ज्या पद्धतीने मांडणी केली व लेखन केले, ते त्यांच्या व्यासंगाचे व सामाजिक नेळमळीचे उत्कृष्ट दर्शन आहे. आपण पुस्तकाच्या विषयकिडे कोणताही पूर्वग्रह न ठेवता पाहा व प्रांजळपणे वाचून करा. मग नुसत्या हा विषय नुसरी समजता खेळा दुर्लक्ष करण्याचा नाही, हे नुसत्या लक्षान येईल व या विषयांचे सामाजिक - राष्ट्रीय महत्त्वही पटेल. कदाचित नुसरीही या पुस्तकाचे प्रशंसक होऊन जनजागृतीमध्ये सहयोग द्याल असे मला वाटते.

प्रेम ही एक पवित्र व मंगल आनंददायी गोष्ट आहे. पण, या गोष्टींचा धर्मांध मुस्लीम गैरफायदा घेऊ आहेत व त्याद्वारे छुप्पा पद्धतीने इस्लामचा धर्मप्रचार करीत आहेत. हे कट्टरतत्त्व सध्या आपल्या देशाचे वास्तव आहे. केंद्रचे माजी मुख्यमंत्री श्रीमिन चंडी यांनी एका जाहीर पत्रकार परिषदेत या 'लव्ह जिहाद' संकटाची माहिती दिली असून इ. स. २००६ ते २०१२ या सहा वर्षांत केवळ एका केंद्र प्रांताने ७,७७३ हिंदू मुलींचे 'लव्ह जिहाद' द्वारे धर्मान्तर झाल्याचे सांगितले आहे. एवढेच नव्हे, तर जिल्हावार 'लव्ह जिहाद' ची आकडेवारीही दिली आहे. 'उच्च न्यायालय, राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोग भारत सरकार, बुद्धिस्ट असोसिएशन लडाख, अक्राबी दल अशा अनेकांनी या 'लव्ह जिहाद' च्या सामाजिक प्रश्नाकडे - संकटाकडे लक्ष वेधवलेले आहे. त्यामुळे 'लव्ह जिहाद' हा केवळ हिंदुत्ववादाला कांगवा आहे, असे नसून तो एक जिवंत ज्वलंत राष्ट्रीय प्रश्न.

क्षेत्रा अक्षरप्रमाणे वाचवतो. पण मुले होनाच धर्मांतरणाची शक्ती
करतो, दबाव आणतो, प्रसंगी खूत करतो, 'नवाक'चे भय दाखवतो.
मुख्यमांना चार बऱ्यांची धार्मिक मुक्ता असल्याने त्या नुसत्यांचे या
पानिविना काहीच प्रश्न नसते. देखून सगळ्यांचे आंतरधर्मीय लग्नाने
'लव जिहाद' म्हणून नाहीत, तेही बळाने होते. अनेक मुस्लीम संस्थांनी
'लव जिहाद'च्या हिंदू मुलींच्या इस्लाम धर्मांतरणाचे समर्थन करणाऱ्या
पुरतिका प्रकाशित केलेल्या आहेत. ऑनलाईन साहित्यी प्रसारित केलेले
आहे. हे हिंदू पातक पाहू बाकतात. आणि आपल्या घरातील, कुटुंबातील
समाजातील 'नी' त्या जेपू शकतात. नुसते आई, बहीण, मैत्रीण, बाबा,
भाऊ, मित्र वा ननिवाईक कोणीही असो तुम्हाला आपल्या जवळच्या 'नी' वा
जवळपाशीने निच्याच बाबत सुवासात, प्रेम-प्रेमविवाह हा खालगी
विषय असल्या तरी 'लव जिहाद' हा खालगी विषय नसून सामाजिक व
व्यापक अर्थाने राष्ट्रीय प्रश्न आहे. हे समजून घेव्यास उपयुक्त ठरणारे,
सावध करणारे, आणि बळावला दक्ष-सज्ज करणारे पुस्तक म्हणजे
'पगतीला जपताना...' संभूमी पाथारि वा अग्नि परी नू ज्ञान दे. ' असे
एक गीत-पद्य प्रसिद्ध आहे. 'लव जिहाद'च्या विषयाने संग्रहित हिंदू
समाजाला (पाथारि) देकर यांनी 'पगतीला जपताना...' पुस्तकाद्वारे
गीतज्ञान दिलेले आहे. वाचा. समजून घ्या, उतरांना सांगा, सावध व्हा,
देखा राहो!

**पुस्तक परीक्षण व कथन स्पर्धा - तृतीय क्रमांक - समृद्धी रघुनाथ परीट -
B.Sc. 1 (मोबाइल नंबर - 9022778365)**

तृतीय क्रमांक

श्यामची आई

Good Luck Page No. _____
Date _____

नाव - समृद्धी रघुनाथ परीट
शालेचे नाव - बुधसागर महाविद्यालय विद्वा
इयत्ता - BSc (I) 07/10

- शीर्षक - "श्यामची आई"
- लेखक - 'साने गुरुजी'
- आशय - "श्यामची आई" हे साने गुरुजी उर्फ पांडुरंग सदाशिव साने यांनी लिहिलेले आत्मकथनात्मक पुस्तक आहे. हे पुस्तक त्यांच्या बालपणाच्या आठवणींवर आधारित असून त्यांच्या आईच्या मठान त्यांचे आणि सुसंस्कारांचे प्रभावी चित्रण करते. साने गुरुजींच्या लेखनतून आईच्या निरसीम प्रेमाची, त्यागाची आणि कर्तव्य भावनेची अप्रतिम कहाणी उलगडते. श्यामची आई पुस्तकाचे मुखपृष्ठ खूप सुंदर आहे. या पुस्तकाची किंमत सर्वना परवेडेल अशी आहे. फक्त 30 रु. आहे. या पुस्तकामध्ये दोन घेरे दाखवली आहेत. व दोन मुले आणि एक मुलगी दाखवली आहे. आणि त्यांच्या आईचे पण चित्र रेखाटले आहे. त्यांच्या समोर तुळशी कट्टा पण दाखवला आहे. व एक मुलगा फुले गोळा करून घेवून आलेली आईला देत आहे. या पुस्तकात एकूण 82 रात्री आहेत. प्रत्येक रात्र आपल्याला नवा संदेश देते. या पुस्तकाची भाषा खूप सोपी आहे आणि सर्वना भाषा वचता येईल अशा भाषेचा उल्लेख केला आहे. श्यामची आई हे सानेगुरुजी यांची आत्मकथा आहे. या पुस्तकातून आपल्याला घस्वी परिस्थिती गरीबांची असूनही आई आपल्या मुलावर चांगले संस्कार करते. हे आपल्याला समजून येते. एक आदर्श, होतकरू आणि प्रेमळ आई या पुस्तकातून सापडते. श्यामची आई हे लोकप्रिय पुस्तक असून ते त्या पुस्तकातून आपल्याला प्रेरणा देते. कथा ही श्याम या मुलाच्या भावने फिरते. श्यामचे बालपण गरीब पण संस्कारक्षम कुटुंबात होते. श्यामची कुटुंबाची आर्थिक परिस्थिती अत्यंत कठीण असे. वडील फारसे शिकलेले नसल्याने त्यांना रोजगार योग्य मिळत नाही. या परिस्थितीत श्यामची आई कुटुंबाची सर्व जबाबदारी सांभाळते. ती कष्टाळू, संयमी आणि त्यागशील स्वभावाची आहे. तिने आमुण्यातील आपल्या सर्व दुःख आणि त्रास सहन करूनही आपल्या मुलांना चांगले संस्कार दिले.

श्यामची आई हे पुस्तक केवळ आईच्या भक्तेची गोष्ट नाही तर तिच्या नैतिकता, समाजसेवा, आणि कर्तव्यपालनाचेही उत्कृष्ट उदाहरण आहे ती आपल्या गुरुंना कष्ट करव्याचे महत्त्व शिकवते, आणि त्यांना कष्टांचा निराश होऊ देत नाही. श्यामच्या आईने त्याला सत्य, सहिष्णुता, आणि प्रमाणावधानाचे धडे दिले ती श्यामला नेहमी इतरांची मदत करण्यास प्रेरित करते श्यामची आई नेहमी देवावर सहदा ठेवून, कष्ट आणि त्यागाची शिकवण देते पुस्तकात अनेक प्रसंगांमध्ये आईच्या कर्तृत्वाचा उल्लेख आहे श्यामला शाळेत पाठवल्यासाठी ती कष्टाने पैसे साठवते आणि त्याच्या शिक्षणाची पूर्ण जबाबदारी उचलते श्यामच्या आईचे श्रेष्ठ असे स्पष्ट होते की आपल्या मुलांना चांगले संस्कार आणि त्यांना उत्तम व्यक्ती बनवणे आईच्या त्यागामुळे श्यामच्या मनावर विद्याविध्या अपार प्रेम निर्माण होते श्यामच्या प्रत्येक निर्णयामध्ये त्याला मोठ्या मार्गदर्शन करते आणि त्याला सदाचारणाचे धडे देते श्यामच्या आईने तिच्या आयुष्यात अनेक संकटे सहन केली, पण तिच्या मुलाच्या शिक्षणात आणि विकासात तिने कधीच कमीपणा घेऊ दिला नाही पुस्तकाच्या शेवट अत्यंत भावनिक आहे श्यामची आई आजारी पडते आणि तिचे निधन होते तिच्या निधनानंतर श्यामच्या जीवनात खूप काही निर्माण होते, पण तिच्या शिकवणुकीने ते आपले जीवन सत्कारणी लवते आईच्या आठवणी त्याला नेहमीच प्रेरणा देतात "श्यामची आई" हे पुस्तक एक आदर्श आईचे चित्रण करते या पुस्तकातून सारे गुरुजींनी त्यांच्या आईवर असलेले अपार प्रेम, आदर आणि कृतज्ञता व्यक्त केली आहे भारतीय समाजातील आईच्या भूमिकेचा गौरव करताना, गुरुजींनी तिला नवी ओळख दिली आहे "श्यामची आई" हे पुस्तक केवळ साहित्यिक दृष्टिकोनातून नव्हे, तर नैतिक मूल्ये, संस्कार, आणि समाजसेवेच्या दृष्टिकोनातूनही महत्वाचे आहे त्यामुळे हे पुस्तक भारतीय साहित्यातील एक अमूल्य रत्न मानले जाते श्यामची आई या पुस्तकातील प्रेरणादायी शब्द खूप सारे आहेत यात श्यामच्या आईवर जीवापाठ प्रेम करणारी सत्री म्हणजे मांजूर ज्या ठिकाणी श्यामच्या आईने पाठ सोडले त्याच ठिकाणी त्या सत्रीने पण सोडले सत्री खूप प्रेम करत होती सत्रीला आईच्या प्रेमविषय ज्ञाने विषयसम वाटते कारण श्यामपेक्षा जस्तप्रेम सत्रीने होते

- वाचकांचे मत - आईच्या प्रेमाची तकद किती मोठी असते, हे पुस्तकातून दिसून येते. श्यामच्या आईने त्याच्यावर केलेल्या त्यागाची त्या पुस्तकातून जाणीव होते. हे पुस्तक खूपच भावनादीर्घ आणि हृदयस्पर्शी आहे. श्यामच्या आईच्या प्रेमाची आणि त्यागाची कहाणी वाचकांना खूपच भावूक करेल. श्यामच्या आईने प्रेमाची आणि त्यागाची कहाणी वाचकांना खूपच प्रेरणा देईल. पुस्तक समाजातील गरिबी आणि वंचित वर्गाच्या समस्यांवर प्रकाश टाकते. त्यातून आपल्याला असे कळते की श्यामची आई संघर्षाची कहाणी सांगते. आपल्याला या पुस्तकातून आईच्या प्रेमाबद्दल आणि त्याच्या महत्वाबद्दल जाणीव होते. पुस्तकातील पात्रे जसे श्याम, त्याची आई, आणि इतर गावकरी यांच्या माध्यमातून लेखकाने सामाजिक संघर्ष, प्रेम आणि त्याग यांचे सुंदर दर्शन घडवले आहे. पुस्तकाची भाषा साधी, सोपी आणि सुंदर आहे, ज्यामुळे वाचकाला पुस्तकाच्या क्षेत्रात सहजपणे बुडून जाण्याची संधी मिळते. पुस्तकाच्या शेवट वाचकाला भावूक बनवते आणि त्याच्या मनात श्याम आणि त्याच्या आईच्या भावना व्यक्त होतात. या पुस्तकातून असे वाटते की त्यांच्या स्वतःच्या आईच्या प्रेमाची आठवण करून देईल आणि त्यांना त्यांच्या आईच्या प्रेमाचे महत्त्व जाणवते. या पुस्तकात साने गुरुजींनी आईच्या प्रेमाचे आणि त्यागाचे विविध पैलू वर्णन केले. पुस्तकातील सामाजिक संदर्भ आणि उदाहरणे अद्यावत करण्याची गरज आहे. हे बदल सामाजिक संदर्भ परिवर्तने आणि सांस्कृतिक विविधता यांच्या विचार करून केले पाहिजेत. पुस्तकात लिंग समानतेच्या संकल्पनेचा समावेश करण्याची गरज आहे. हे बदल लिंग भ्रुशिका आणि समानता यांच्या संदर्भात केले पाहिजेत. हे बदल करताना बालविकास आणि मानसशास्त्र या क्षेत्रातील नवीन संशोधने आणि शोध यांच्या आधारे केले पाहिजे. पुस्तकातील कथा अधिक रोचक आणि सांवात्मक बनविण्यासाठी लेखकाने अधिक विविध आणि आकर्षक शैली वापरावी. पुस्तकातील पात्रे अधिक विकसित आणि त्रिमितीय बनविण्यासाठी लेखकाने त्यांच्या भावनांचा समावेश केला पाहिजे. पुस्तकाच्या वेग अधिक चांगला आणि बनविण्यासाठी लेखकाने कथेच्या वेगाचा विचार करावा.

(3)
